

lovens Ord i § 48 for, at Finantslovsforlaget for Finantsaaret 1881—82 skulde fremlægges i Sessjonen 1881—82, som det i § 48 hedder, at for hver ordentlig Rigsdag fremlægges Forslag til Finantslov for det følgende Finantsaar; altsaa staar der ikke, at der skal fremlægges Forslag for det indeværende Finantsaar. Dette var, som sagt, en ganske morsom Bemærkning; til Løsningen af Spørgsmaalet forekommer den mig imidlertid just ikke at indeholde saa overordentlig Meget, og det kunde maasse tjene til at vise, at man ikke saaledes skal henge sig i Ordene, naar der er Spørgsmaal om, hvad der skal siges at være den rette Mening af en Bestemmelse. Thi jeg antager dog, at det ærede Medlem vil være enig med mig i, at, hvis et Finantslovsforlag fremlægges f. Ex. først i December Maaned, fordi Rigsdagen er bleven udsat, og en Opløsning af Rigsdagen derefter finder Sted, f. Ex. i Marts Maaned, af Grunde, som ere uafhængige af Finantslovens Behandling, men forinden Finantslovsforlagets Behandling er tilendebragt, og den nye Rigsdag først derefter kan træde sammen efter den 1ste April, det da maa være en Pligt for denne Forsamling at fremlægge Finantslovsforlaget, skjøndt det da bliver ganske vist et Finantslovsforlag for et Finantsaar, som man allerede er inde i. Dette viser altsaa Intet. Men jeg har jo ganske vist selv erkjendt, at der ikke staar noget i Grundloven, som med rene og tydelige Ord siger, at man skal blive ved med at fremlægge Forslag til den ordentlige Finantslov, saalænge ikke det paagjældende Finantsaar er helt udløbet, uden Hensyn til, at Forsøgene paa at faae en ordentlig Finantslov vedtagen maasse gjentagne Gange, den ene Gang efter den anden, ere strandede. Dette staar ganske vist ikke i Grundloven med rene og tydelige Ord. Jeg vil derfor ogsaa meget gjerne erkjende — og det er mig en Tilfredsstillelse at kunne sige det til den høitærede Conseilspræsident overfor en Udtalelse af ham — at det jo ikke har været min Mening og ikke er min Mening at ville sigte Nogen for at have tænkt paa eller for maasse endogaa kun at have drømt om, at der kunde her være Tale om et ligefrem bestemt Grundlovsbrud. Jeg gaar ganske vist ud fra, at den høie Regjering forstaa Bestemmelserne i Grundloven paa dette Punkt paa samme Maade, som blandt Andet min ærede Sidemand (Rimestad). Jeg er ganske vist overbevist om og er bleven det, hvis det behøvedes, endnu mere ved at høre den høitærede Conseilspræsidents Udtalelser, at Regjeringen i den Henseende har handlet i fuldkommen god Tro paa, hvad der var overensstemmende med Grundloven. Jeg drifter mig ikke til at sigte den for noget Andet; jeg tror det ikke, og det er langt fra mine Tanker at gjøre det. Men dette, synes mig, kan aldeles ikke udelukke fra at gjøre en anden Opfattelse af Grundlovens sande Mening gjældende,

forsaavidt man har den, og det forekommer mig altsaa, at Hensynet til Grundlovens Ord og Bogstav ikke indeholder Noget med Hensyn til det, som er den væsentlige Kjerne i det, som jeg igaar gjorde gjældende, at det maatte anses for at være uforeneligt med den rette og efter min Mening eneste fornuftige Forstaaelse af Grundlovens Mening, at man skulde have fyldestgjort Grundlovens Bud i § 48 ved at fremlægge Finantsloven een Gang — jeg kan gjerne sige det ærede Medlem ved at lægge til og give den nødvendige Lid til at tilendebringe Behandlingen af den. Det ærede Medlem yttrede ganske vist, at Regjeringen havde gjort, hvad der med Rimelighed kunde kræves for at faae en Finantslov. Den havde prøvet derpaa gennem et Årsrum, af 10 Maaneder, der havde fundet 13 Behandlinger i Folkethinget og 12 Behandlinger i Landstinget foruden i et Fællesudvalg. Det er af den Slags, jeg kunde fristes til at sige Raketter eller Buletter, som man kan udflynge, som ogsaa ere ganske morsomme og kunne gjøre deres Virkning i Dieblisset; men det forekommer mig ikke, at det tjener til at klare det, hvormed Spørgsmaalet er. Spørgsmaalet er jo det, om Sagen forholder sig, som den høitærede Conseilspræsident idag udtalte, at Regjeringen ifølge Grundlovens Bestemmelser strengt taget kun er pligtig til at forelægge Finantslovsforlaget til Behandling een Gang, og at, naar dette første Forsøg mislykkes, beror det paa, hvad Regjeringen selv maa anse for at være hensigtsmæssigt, rimeligt og politisk forstandigt, hvorvidt den skal gjentage Forslaget een Gang eller flere Gange, hvornaar den skal standse med sine Forsøg osv. Derfor denne Opfattelse fra den høitærede Regjerings Side var den rigtige, havde det sin Betydning, hvad min ærede Sidemand bemærkede om, at Regjeringen havde gjort, hvad der med Rimelighed kunde forlanges ved de 10 Maaneder, de 25 eller 26 Behandlinger og saa fremdeles. Men det, som Spørgsmaalet efter min Mening dreier sig om, er, om det virkelige maa siges at være overensstemmende med Grundlovens Ord og rette Mening, at, naar det første Forsøg paa at faae tilveiebragt en ordinær Finantslov er mislykket, skal det bero paa Regjeringens Skjøn over, hvad der er rimeligt og naturligt, hvorvidt Forsøgene skulle gjentages, eller om man ikke kan bruge andre Midler for at faae Lovhjemmel — jeg indrømmer jo Alt, hvad der i den Henseende kan forlanges af mig — for at føre Statshuusholdningen i Finantsaaret. Det er derom, at Spørgsmaalet dreier sig. Mig er det nu forekommet, at man maatte give mig Medhold deri, at det i i og for sig vilde være meget mærkeligt, om det skulde være Grundlovens Mening, at et Skjøn af Regjeringsmyndigheden alene skulde være afgjørende med Hensyn til et Punkt af en saa overordentlig stor Bigtighed som dette, om man skal arbejde videre paa at faae en ordentlig Finantslov eller